

Täysistunto

Perjantai 30.9.2016 klo 12.59—13.33

Täysistunto alkoi klo 12.59. Täysistunto päättyi klo 13.33.

Puhetta johti toinen varapuhemies Arto Satonen (12.59—13.33).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 29.9.2016 antanut hallituksen esitykset HE 164-173/2016 vp.

2.2. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 413, 414, 416, 419, 424, 427-429, 433, 436/2016 vp.

3. Yleisradion hallintoneuvoston kertomus eduskunnalle yhtiön toiminnasta vuonna 2015

Kertomus K 7/2016 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 19/2016 vp

Ainoa käsittely

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 19/2016 vp.

Keskustelu

13.00 **Ari Jalonen ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valiokunta ottaa tässä mietinnössään kantaa vain Yleisradion hallintoneuvoston toimintavuotta 2015 koskevassa kertomuksessa esille tuotuihin seikkoihin eikä ota tässä yhteydessä kantaa yleisemmin Yleisradio Oy:n toimintaan tai sen kehittämiseen.

Hallintoneuvoston kertomus on laadukkaasti laadittu. Yleisradio on eduskunnan alainen mediatoimija, jonka tiedonvälityksen ja muun toiminnan riippumattomuutta ja luotettavuutta pidetään tärkeänä tasapuolisen tiedonvälityksen, sananvapauden ja kansanvallan

Pöytäkirja PTK 93/2016 vp

tukemisen kannalta. Tässä se ydinkohta oikeastaan on kiteytynyt noihin kohtiin, ja tarkemmat kohdat löytyvät täältä perästä.

Ylipäättänsä media-ala on murroksen keskellä ja kuluttajien käyttötavat muuttuvat ja jakelukanavat monipuolistuvat ja mediakentällä tapahtuu paljon. Tässä muutoksessa on oltava hereillä ja aktiivisesti mukana kehittämässä omaa toimintaa. Se, minkä tahdon nostaa tästä nyt erityisesti esille, mikä on valiokunnan kanta ollut jo monena vuonna, on se, että aluetoimitusten merkitys on merkittävä alueiden kehityksen ja ihmisten identiteetin kannalta.

Tässä kohtaa ei enempää mainittavaa.

13.02 Timo Heinonen kok: Arvoisa puhemies! Hyvät edustajakollegat! Valiokunnan mietinnössä nostetaan tärkeitä asioita esille. Pidän itse tärkeänä sitä, että myös tulevaisuudessa Yleisradio pystyy vastaamaan vähemmistö- ja erityisryhmille suunnatusta ohjelmatarjonnasta. Myös tämä aluetoimitusten merkitys on noussut usein täällä eduskunnassa esille. Myös valiokunta nosti sen esille ja kiinnitti huomiota muun muassa samaan asiaan, jota itse Yleisradiolta muutoksen julki tultua kysyin.

Mielestäni hieman erikoista on, että aluetoimitukset kulkevat tänä päivänä kaupunkien nimillä. Minun mielestäni Yle Etelä-Karjala oli paljon kuvaavampi nimi aluetoimitukselle ja maakuntaradiolle kuin Yle Lappeenranta tai monta muuta. Ja sitten samaan aikaan kuitenkin, kun Yleisradio tämän muutoksen teki, tämä ei mene läpi kaikkien maakuntaradioiden, vaan sinne jäi kuitenkin osa vielä näillä vanhoilla nimillä. Itse olisin mieluummin hakenut niistä maakunnista näitä nimiä ja tehnyt mieluummin tällaisia alueiden radioita kuin korostanut tämän kaupungin merkitystä.

Yleisradiohan julkaisi tässä viime päivinä ison joukon suunnitelmia Ylen kehittämiseksi ja uudistamiseksi tulevina vuosina. Nämä muutokset johtanevat todennäköisesti radiokanavien vähennyksiin, draamatuotannon siirtymiseen verkkoon, mutta myös urheilu- ja musiikkitapahtumien tuotantojen muutoksiin. Mutta merkittävintä on ehkä se, että Yle siirtää ohjelmia ja muuta sisältöä jatkossa entistä enempi internetiin perinteisiltä kanavilta. Nämä uudistuksethan johtuvat kyllä pääasiassa mediaympäristön aika merkittävästä muutoksesta, ja on hyvä, että Yleisradio tekee näitä uudistuksia, ettei käy sitä kuin monessa muussa on käynyt, että aika uudistuksia jarrutetaan ja sen jälkeen ollaan myöhässä, kun toiset ovat menneet sinne.

Tänä päivänä jo monet nuoret etsivät kaikki uutiset netistä ja katsovat ne tableteista tai puhelimesta. Enää oikeastaan edustaja Zyskowiec odottaa puoli yhdeksän uutisia katsoakseen ne televisiovastaanottimelta, melkein kaikki muut ovat katsoneet jo ne hieman aiemmin omalta tablettiltaan. (Eero Heinäluoma: On meitä kaksi! — Välihuutoja) — No, muutamia löytyy salista, ja toki niitä Suomesta löytyy muitakin. — Mutta tähän suuntaan se menee, ja minun mielestäni hyvä, että Yleisradio uudistaa tätä. Toki tämän taustalla on nyt myös puhemiehenä istuvan kansanedustaja Arto Satosen johtaman parlamentaarisen työryhmän esitykset ja sen mukana tuomat muutokset. Mutta on hyvä, että Yleisradiota viedään nyt kuitenkin ennen muuta tässä muuttuvassa mediaympäristössä eteenpäin. Ylen toimitusjohtaja Lauri Kivinen totesi, että näistä uudistuksista ei selvitä nyt millään juustohöyläasenteella, vaan heidän täytyy pystyä tekemään selvästi tilaa uudelle, ja näitä muutoksia nyt on tulossa.

Suurimmat muutokset siis tapahtuvat draamatuotannossa. Jatkossa pidän myönteisenä sitä, että Yle tulee ostamaan lisää kotimaista draamaa eri tekijöiltä eli niin sanotusti yhtiön

Pöytäkirja PTK 93/2016 vp

ulkopuoleltakin. Vuosien 2017 ja 2020 aikana se kohdistaa uuden kotimaisen draaman kehittämiseen kaikkiaan 20 miljoonaa euroa lisää rahaa, ja itse olen vakuuttunut siitä, että tämä tulee hyvällä tavalla vahvistamaan myös monipuolista ohjelmantuotantokenttää. Myönteisenä pidän myös sitä, että Ylen tavoitteena on se, että suomalaista draamaa saadaan jatkossa myös kansainväliseen levitykseen aiempaa enemmän.

Huolestunut sen sijaan olen niistä supistuksista, joita on tulossa ennen muuta urheilun saralle. Itse pidän tärkeänä, niin kuin aloitin ja minkä valiokuntakin nosti esille, erityisryhmät ja heidän ohjelmatarjonnasta vastaamisen, mutta myös laadukkaat lastenohjelmat ja myös urheilutuotannon, sellaisen urheilutuotannon erityisesti, mitä ei muualla tavalla saada. Tämä on tärkeää, ja toivon, että myös hallintoneuvoston puheenjohtaja huomioi ja vie tätä viestiä myös eteenpäin. Olen varma, että tämän ajatuksen takana on vielä enempi kuin näitä puoli yhdeksän uutisen seuraajia tässä salissa on.

Myönteistä tässä urheilupuolella on se, että sitä tullaan myös ostamaan lisää niin sanotusti ulkoa eli käytetään myös tässä uusia tekijöitä, ja se tulee myös vahvistamaan varmasti alueellistakin tuotantoa.

Selkeitä voittajia tulevaisuuden Ylessä ovat onneksi lapset ja nuoret. Lasten palveluita vahvistetaan ja nuorisolle kehitetään uusia mobiilipalveluita, joita tuossa alussa jo peräänkuulutin. Pidän hyvänä sitä, että Yle aikoo panostaa jatkossa myös verkon uutispalveluihin entistä enempi, sillä siellä ne suuret massat kuitenkin tulevaisuudessa tulevat liikkumaan ja uutisia halutaan lukea nopeasti. Uutisten panttaaminen ei enää onnistu eikä odottaminen, että skuuppi kerrottaisiin puoli yhdeksän uutisessa, vaan se kerrotaan heti, kun jotain on tapahtunut. Tähän suuntaan mediamyllerrys on menossa, haluamme sitä tai emme.

13.09 Mikko Alatalo kesk: Arvoisa puhemies! Yleisradion alueellisen televisio-, uutis- ja radiotoiminnan merkitys on suuri alueellisen tiedonvälityksen takaajana ja alueen identiteetin vahvistajana. Olen tyytyväinen, että Pirkanmaallakin on nyt omat uutisensa, mutta ihmettelen sitä, miksi se on Tampereen radio, ja samoin, mitä ajattelevat savonlinnalaiset siitä, että se on Mikkelin radio. (Olavi Ala-Nissilä: Tai Turun radio!) Tietääkseni täällä on menossa maakuntauudistus Suomessa, ja Yle menee päinvastaiseen suuntaan. Eli eikö Yle tunnusta sitä, että meillä on tulossa ihan oikeasti maakuntauudistus, jossa on maakunnat ja kunnat? (Vasemmalta: Freudilainen! — Välihuutoja)

No, mennään eteenpäin. Kuitenkin se täytyy sanoa tässä, että 508 miljoonaa on Yleisradion julkisen palvelun kustannusten kattamiseen. Tämä summa kerätään yleisradioverolla, ja vaikka taloudellinen tilanne maassa on se, mikä se on, niin indeksikorotusta ei siis ensi vuodelle tehdä. Nyt, kun Ylen ohjelmistosta joudutaan tinkimään, on meillä täällä peiliin katsomisen paikka. Saimme pidettyä Ylen edelleen laajan julkisen palvelun yhtiönä, mutta hinnan maksamme Ylen rahojen leikkauksista. Sinänsä kiitos Satosen työryhmälle, että päädyitte samaan tulokseen kuin Ruotsissa ja Norjassa, jossa yritettiin paikallisia yleisradioita ajaa alas ja kuitenkin ne sitten lopulta säilytettiin.

Ohjelmistokulut kyllä joka tapauksessa kasvavat. Sinänsä ajatus laatuun panostamisesta on hyvä, mutta tämä on myös helposti vain fraasi, kun puhutaan julkisen palvelun yhtiöstä. Jokaiselle pitäisi jotain tarjota ja vielä katsojat ja kuulijat pitää kanavilla, kun samaan aikaan kaupallinen media myös niitä havittelee.

Se on selvää, että Yleltä edellytetään tiukkaa taloudenpitoa, toisaalta uudistumista, yhteistyötä media-alalla ja hankintojen lisäämistä, ja nythän siis hankintoja ulkopuolelta lisätään, se on sinänsä hyvä asia. Mutta myös ikäviä asioita on tapahtunut. Akuutti-ohjelma

Pöytäkirja PTK 93/2016 vp

Oulusta siirretään Helsinkiin. Sitä on tehty 22 vuotta siellä, ja kyllä uskon, että se tiimi siellä olisi voinut hyvin edullisesti tätä ohjelman tekoa jatkaa. Tämä on nyt viimeinen tällainen alueella tehty ohjelmasarja, jota ei sitten enää siellä tehdä. Olen ymmärtänyt, että esimerkiksi Ruotsissa SVT paremmin ymmärtää tuotantoja myös Tukholman ulkopuolella.

Yle on lisäämässä kotimaisen draaman hankintaa ja tosiaan 20 miljoonaa lisäeuroa uuden kotimaisen draaman kehittämiseen. Linjaus perustuu juuri tähän Satosen työryhmän asettamaan velvoitteeseen ja sillä tulee olemaan henkilöstövaikutuksia myös Yleisradion omassa tuotannossa. Draamapuoli on laajemminkin murroksessa, kun katsojat siirtyvät perinteisestä televisiosta verkkoon. Meistä monet ovat jo tänä päivänä muun muassa Netflixin asiakkaita ja HBO:n asiakkaita, mutta toisaalta Ylellä on myös hyvä Areena.

Suomen median keskeinen tulevaisuuden haaste on se, miten säilyttää kotimaisen median ja sisällöntuotannon kannattavuus- ja kilpailukyky kansainvälisesti kilpailuilla markkinoilla ja vielä päästä sinne kansainvälisille markkinoille.

Musiikissa televisiolla ja radiolla on iso merkitys. Tulevaisuudessakin Radio Suomi ja Yle X ovat tekemässä osaltaan hittejä, kun ne ottavat biisejä soittolistoilleen. Monipuolisuutta voitaisiin kyllä lisätä myös prime time -aikaan elikkä parhaimpina kuuntelu aikoina. Iltaisinhan Ylen radiokanavilla tulee varsin monipuolista musiikkitarjontaa ja paljon laajempaa listaa kuin kaupallisilla radioilla.

Tv:ssä, voin sanoa näin viihteen veteraanina, musiikkitarjontaa on paljon kaupallisilla kanavilla, mutta me tarvitsisimme uutta suomalaista musiikkia esittäviä tv-ohjelmia ja niin, että ihmiset voisivat itse valita, mistä he haluavat hitin tehdä. Nyt meillä on aika paljon erilaisia formaattiohjelmia, jotka ovat ulkopuolelta tulleet. Euroviisujen aikaan toki siellä on semmoinen ohjelma, jossa myös uutta musiikkia tulee esille.

On myönteistä, että Yle panostaa jatkossakin verkon uutispalveluihin, lastenohjelmiin ja nuorisolle suunnattuihin palveluihin. Todellakin toivon, että urheilupuolella ei lähdetä kuitenkaan tuohon kalliiseen hintakilpailuun, vaan että Yle voisi yhdessä kaupallisten medioiden kanssa tehdä yhteistyötä ja jakaa vähän näitä kalliita urheiluohjelmia, ja samalla, mihin edustaja Heinonenkin kiinnitti huomiota, on se, että me voimme suomalaisia pallopelejä ja suomalaisia tarpeellisia urheiluohjelmia lähettää ihmisille. Ne ovat erittäin tärkeitä myös tällaisen katsoja- ja kuuntelijasuhteen kannalta, eli he kokevat silloin Yleisradion tärkeäksi, kun se välittää myös näitä paikallisia urheilumuotoja Suomessa.

Yle Teema ja Yle Fem jatkavat nyt sitten samalla kanavalla, jonka nimeä emme vielä tiedä, mutta minä luulen, että tämä on sinänsä hyvä ratkaisu, että monet me suomenkielisetkin voimme myös seurata luontevasti ruotsinkielisiä ohjelmia, ja siinä mielessä en näe tätä hirveän traagisena asiana.

Tutkimusten mukaan kansalaiset luottavat Yleisradioon ja sen julkisen palvelun ohjelmien tavoitettavuus on hyvä. Yleisradion arvoa mittaavan tutkimuksen mukaan valtaosa vastaajista katsoi, että Yleisradio on onnistunut tehtävässään. Mutta kuitenkin toivoisin, että tasapuolisesti eri puolueita ja työmarkkinajärjestöjä käsiteltäisiin esimerkiksi MOT-ohjelmassa eikä nostettaisi vain yhden tai kahden puolueen tai järjestön virheitä. (Eero Heinäluoman välihuuto)

Yle on aina muuttunut ajan mukana. Se tarkoittaa myös, että on tavoite lisätä Yle Areenan merkitystä ja tarjontaa. Yle on tehostanut toimintaansa voimakkaasti. Muistan aikoinaan, kun itse Ylessä työskentelin, niin kun pikkujoulut järjestettiin Dipolissa, niin piti kahdet pikkujoulut pitää, kun oli niin paljon väkeä. Nyt on onneksi menty siinä terveempään suuntaan. Mutta eihän Yle voi olla pelkkä ohjelmien tilaaja, täytyy siellä nimen-

Pöytäkirja PTK 93/2016 vp

omaan olla osaavia työntekijöitä, ja keskivartaloli havuus, mikä meitä kaikkia koskettaa, niin ehkä siellä johtajatasolla sitä voisi vähän sieltä pienentää. (Eduskunnasta: Puhu itsestäsi!) Ylellä on todellakin samanaikaisesti tv digitalisoitu, se on iso muutos, ja on uudistettu toimintatapoja ja rakennettu uusia verkkopalveluita. Vähemmällä väellä on nyt tehty enemmän ilman pomojen lisäämistä, ja tämä on hyvä asia. Tehokkuuden, uusiutumisen tarve voimistuu lähivuosina entisestään.

Vielä tamperelaisena minun on pakko sanoa, että vähän ikävänä uutisena pidän sitä, että draamatuotanto lähtee Tampereelta. Tampereella on aina perinteisesti ollut iso draamatuotanto, kaikki me muistamme ne vanhat ohjelmat ihan Heikistä ja Kaijasta lähtien, ja väitän, että tällä on ollut iso merkitys myös monille taiteilijoille ja näyttelijöille siellä. Se on vahinko, jos tämä keskitetään. Uskon, että Mediapoliksessa niillä uusilla hienoilla laitteilla olisi voitu ihan hyvin jatkaa vielä myös draamatuotantoa, ja varmasti Yle olisi sen kestänyt myös taloudellisesti.

Mutta kaiken kaikkiaan hyvää onnea Ylelle ja sille tärkeälle julkisen palvelun tehtävälle, sivistykselliselle tehtävälle, ja nimenomaan sille, että se palvelee myös erityisryhmiä. Oikeastaan yksi isoimpia käsitteitä on se, että demokratiaa täytyy vahvistaa.

Olin Yhdysvalloissa syyskuussa ja seurasin presidentinvaalikampanjaa, ja sinun pitää katsoa siellä neljää—viittä tv-yhtiön kanavaa, että saat jonkunlaisen kuvan, FOXilla ja CNN:llä on niin erilaiset käsitykset. Jos luet Wall Street Journalia, niin siellä on ihan toisenlainen uutinen kuin taas New York Timesissa on. Eli meillä on onneksi Yle, joka toivon mukaan jatkaa neutraalisti uutisointia ja myös vahvistaa demokratiaa, niin että myös nuoret saadaan mukaan osallistumaan yhteiskunnan toimintaan. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: No niin, ja nyt on mahdollisuus käyttää vastauspuheenvuoroja, ja ensimmäisen vastauspuheenvuoron saa edustaja Heinäluoma.

13.17 Eero Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todellakin Yleisradion toimintakertomus kyllä erittäin hyvin valaisee sen, että Yleisradio on tässä kovassa viestinnän murroksessa pärjännyt hyvin. Ennen muuta sen takia, että se on sopeutunut uuteen aikaan: tekee korkeatasoista ohjelmaa, ja se on mennyt tähän digiaikaan vahvasti mukaan, laventanut Ylen ohjelmien tarjontaa. Loistavaa, Areena!

Niin kuin tässä mainittiin, niin meillä oli erinomainen työryhmä, joka käsitteli Yle-lain muutosta. Onneksi rahoituksesta päästiin edes siihen kompromissiin, mihin päästiin. Koska pelkästään tämä jäädytys on johtamassa nyt erittäin suureen myllerrykseen, joka ikävä kyllä ei voi mennä lävitse ilman että siitä on myös vahinkoa Ylen ohjelmatuotannolle ja katsojapalvelulle.

Mutta olin erittäin hämmästynyt, kun huomasin hallituksen budjettiesityksestä, että yhtä Satosen työryhmän ehdotusta ei ollut toteutettu: sitä, että Yleisradio siirretään kehyksen ulkopuolelle. Tämä on mielestäni erittäin huono asia, koska kehyksen ulkopuolella oleminen on yksi tae sille, että Yle voi toimia riippumattomasti.

13.18 Kimmo Kivelä ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Julkisen palvelun yhtiön tehtävä on palvella koko kansaa, ja siellä, missä julkinen palvelu toimii hyvin, sananvapaus toteutuu ja mediakenttä on monipuolinen. Odotukset ja toiveet Yleä kohtaan ovat loputtomat, eivätkä ne ole aina keskenään johdonmukaisia vaan päinvastoin hyvin usein ristiriitaisia. Kansalaisilla on eräänlainen viha—rakkaus-suhde Yleä kohtaan: odotetaan ja

Pöytäkirja PTK 93/2016 vp

toivotaan muutosta; sanotaan, että kaikki oli ennen paremmin. Ainakin voimme sen sanoa, että urheiluohjelmat olivat parempia silloin kun Virén juoksi ja Mäntyranta hiihti. Mutta Yle elää ajassa, ja huomioidaan teknologian muutos ja huomioidaan mediakäyttäjien muutos ja sen mukaan reagoidaan.

Uskon, että kun tässä käydään keskustelua näistä alueellisista toimituksista ja näistä nimistä, niin tähänkin asiaan voidaan palata niin kuin aikoinaan palattiin tähän pääuutislähtöksen kellonajankohtaan.

13.19 Tuomo Puumala kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen sitä mieltä, että onnistuimme erittäin hyvin tuossa Yle-työryhmässä ottaen huomioon, että 8 puoluetta sovitteli yhteen näkemyksiä, jotka kuitenkin lähtökohtaisesti olivat erityyppisiä, kuten julkisuudestakin on käynyt ilmi. Aika hyvät kompromissit saatiin aikaiseksi.

Mitä tulee Ylen rahoitukselliseen asemaan, niin arvioisin kuitenkin muutosten nyt Ylessä enemmän kumpuavan tämän mediaympäristön muutoksista kuin siitä, että myös tuon Yle-työryhmän tuloksena indekseistä joudutaan tinkimään tuolla Ylessä, yhteisen päätöksen myötä, samaan tapaan kuin kaikki muutkin tässä yhteiskunnassa joutuvat nyt indekseistä tinkimään.

Allekirjoittaisin sen, mikä tuli oikeastaan kaikissa puheenvuoroissa, ja toivoisin, että hallintoneuvoston puheenjohtaja voisi omalta osaltaan viedä viestiä eteenpäin siitä, että nyt kun maakuntauudistusta tehdään Suomessa ja nyt kun sinne Ylen tehtäväänsäkin on ensimmäistä kertaa kirjattu maakunnat ja näin vahvistettu alueellisen palvelun tärkeyttä, niin samassa yhteydessä myös nuo radionimet seurasivat tätä johdonmukaista linjaa, josta yhdesä parlamentaarisesti päätettiin.

13.21 Mikaela Nylander r (vastauspuheenvuoro): Värderade talman! Yle förändras och lever i tiden, och krympande resurser gör att Yle hela tiden ser över sin verksamhet och anpassar verksamheten efter de ekonomiska resurserna. Det som är viktigt är att konstatera att den hårda kärnan i public service-uppdraget består också i framtiden. Framtiden finns på webben, på Arenan, och det är viktigt att Yle också satsar på barn och unga. Jag ser det som viktigt att Yle går i bräsch för det här. Public service-uppdraget är oerhört viktigt för det svenska i Finland. Den identitetsskapande och stärkande funktionen är viktig, och det samma gäller program på samiska, romani och teckenspråk.

Puhemies! Aivan lopuksi on myös tärkeätä muistuttaa, että Yle on eduskunnan alaisuudessa toimiva organisaatio ja parlamentaarinen päätöksenteko on todellakin syytä muistaa ihan jokaisessa käänteessä.

13.22 Pertti Salolainen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Haluan korostaa sitä, mitä äskenenkin puhuja, että Lex Jahvetin mukaan Yleisradio on ennen kaikkea eduskunnan radio ja tiedotuskanava. Se ei saa luistaa millään tavalla hallituksen suuntaan ja hallituksen päätösten suuntaan, vaan eduskunnan on pidettävä mustasukkaisesti kiinni tästä parlamentaarisesta valvonnasta Yleisradion suhteen.

Yleisradion talous on viime aikoina, viime vuosina joutunut valtaviin muutospainneiden kohteeksi. Nyt on syytä rauhoittaa tämä toiminta. Emme voi pitää Yleisradiota koko aikaa tällaisessa kuohuntatilassa, jossa se on ollut viime vuosina, vaan nyt täytyy antaa työrauha ja lähteä siitä, että näillä eväillä, jotka nyt on annettu, mennään varsin pitkän aikaa.

Pöytäkirja PTK 93/2016 vp

Yleisradiohan on todella Suomen kansan kansallinen kronikka, (Puhemies koputtaa) sillä on oma erityislaatuinen arvonsa, ja siitä on pidettävä kiinni. Viimeinen virke: poliitikkojen on pidettävä näppinsä irti ohjelmatoiminnasta.

13.23 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä edustaja Heionen oli nyt ajastaan pahasti jäljessä, kun hän vaati Yleä vastaamaan digitaaliseen murrokseen. Hän sanoi, että nuoret hankkivat tietonsa netistä ja mobiilista eivätkä enää vahtaa puoli yhdeksän uutisia televisiosta. Mutta eivät nuo sisällöt sinne kännykkään ja nettiin putkahda tyhjästä, vaan jokuhan ne tekee ja se tekijä on tietenkin Yle. Eli teknologian eturintamassa kulkevalle edustajalle tiedoksi, että Ylen digitaalinen Elävä arkisto täyttää jo kymmenen vuotta ja Areena ensi vuonna.

Yle on ollut eurooppalainen edelläkävijä sisältöjen julkistamisessa kaikissa päätelaitteissa. Ja tämä visionääri oli muuten toimitusjohtaja Mikael Jungner, joka jo yli kymmenen vuotta sitten totesi, että verkko on jatkossa sisältöjen päämedia. Silloin tässä salissakin varmaan pyöriteltiin päätä.

Ylen kannalta on tietenkin hyvä, jos suurin ongelma on se, mikä on maakuntatoimituksen nimi, josta voidaan aivan hyvin edustaja Puumalan ehdotuksen mukaan päättää (Puhemies koputtaa) jossakin parlamentaarisessa komiteassa, jonka puheenjohtajaksi varmaan Puumalalla on aikaa ryhtyä.

13.24 Ari Torniainen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yleisradion tulee jatkossakin olla eduskunnan alainen, luotettava ja riippumaton tiedonvälittäjä, kuten edustaja Salolainenkin jo omassa puheenvuorossaan totesi. Se on tärkeä oikean tiedon ja sananvapauden kannaltakin.

Kuten edustaja Alatalo omassa puheenvuorossaan otti esille Yleisradion alueellisen toiminnan, niin olen ehdottomasti samaa meiltä siitä, että Yleisradiolla on tärkeä rooli nyt ja tulevaisuudessa alueellisen tv- ja radiotoiminnan toteuttajana, ja siksi siihen tulee kiinnittää erityistä huomiota, että se myös säilyy sellaisenaan. Sitä ihmiset myöskin kaipaavat ja odottavat sitä myöskin Yleisradiolta.

13.25 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Yleisradio on merkittävä toimija, ja moniarvoinen tiedonvälitys on hyvin tärkeä asia. Yhdyn täysin edustaja Salolaisen näkemykseen siitä, että on syytä rauhoittaa, antaa työrauha. Siinä yhteydessä haluan kiittää kyllä sitä parlamentaarista työryhmää, joka Satosen johdolla teki hyvää yhteistyötä, vakiinnutti tilannetta, ja varmasti sinänsä historiankirjoituksesta tullaan huomaamaan, pelasti paljon Yleä tässä vaikeassa tilanteessa. Kiitos myös eduskunnan Yle-ryhmän kokoajille, edustajille Salolainen ja Heinäluoma tässä, että teitte myös hyvin merkittävää työtä tästä näkövinkkelistä.

Puhemies! Tässä edustaja Heinäluoma äskeisessä puheenvuorossaan kiinnitti erittäin tärkeään asiaan huomiota eli siihen, miten on nyt mahdollista se, että budjetissa ei näy merkintää siitä, että Yle siirretään kehyksen ulkopuolelle. Tämä on tärkeä periaatteellinen kysymys, olemme tästä paljon täälläkin salissa keskustelleet. (Puhemies koputtaa) Nimenomaisesti tämä työryhmä tämän asian päätti ja linjasi parlamentaarisesti, joten miksi ei ole budjetissa mainintaa tästä kehyksen ulkopuolisesta siirrosta.

Pöytäkirja PTK 93/2016 vp

13.26 Markku Pakkanen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itse myös kiittän edustaja Satosta siitä työryhmätyöstä, mitä tehtiin Ylen taustalla. Se sai hyvän tuloksen aikaiseksi.

Kaiken kaikkiaan Yle on eduskunnan alainen, ja toivonkin sen säilyvän vahvassa eduskunnan ohjauksessa. Mielestäni kyllä politiikoilla sen verran voi olla osuutta ohjelmasisältöön, että voivat ainakin esittää urheiluohjelmaa, jos on urheiluohjelmien kannattaja, kyllä sen voi ääneen sanoa, samoin musiikkiohjelman tai kulttuuriohjelman. En pidä sitä pahana, että se viesti kulkee sitä kautta Ylelle.

Alueelliset radiot ja toimitukset ovat tärkeitä, ja itse kuulun myös niihin henkilöihin, jotka toivovat, että puheenjohtaja Kivelän johdolla tätä nimiasiaa vielä Ylessä pohditaan. Sen, mikä sitten tulee päätökseksi, aika näyttää. Toivoisin kuitenkin, että Kymenlaakson Radio palaisi Ylen nimeksi.

13.27 Joona Räsänen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä kun Ylestä puhutaan, on todella syytä muistaa, että Ylehen on aikamoisten paineiden ja jatkuvan muutostarpeen alla ollut jo pidemmän aikaa. Toisaalta tämä rahoituksen puoli koko ajan kuitenkin junnaa nytkin paikallaan, ja toisaalta ohjelmatuotannon kustannukset kasvavat. Sitten meillä on täällä ollut jo erilaisia vaatimuksia, mitä kaikkea Ylen pitäisi tehdä, ja ympäröivä maailmakin myös muuttuu, ja siihen muutokseen Ylen pitäisi pystyä vastaamaan. Näissä haasteissa Yle on kyllä selvinnyt erinomaisesti ja on ollut etukenossa myös muovaamassa koko laajaa suomalaista mediakenttää ja näyttämässä suuntaa, mihin suuntaan kannattaa mennä. Erittäin ilolla kyllä tervehdin niitä kehitysaskelia, joita Yle on ottamassa myös sen suhteen, että se suuntaa toimintaansa yhä enemmän verkkotelevision suuntaan, kehittää Areenan toimintaa, ja sitä kautta mahdollistetaan se, että Ylen tavoitettavuus jatkossakin on korkealla tasolla ja se tavoittaa yhä paremmin myös (Puhemies koputtaa) nuoremmat ikäluokat.

13.28 Maria Tolppanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yle on instituutio, jolla on saappaat, jotka on vaikea — etten sanoisi: mahdoton — täyttää. Kun Yle-laki tehtiin, ajateltiin, että nyt päästiin jatkuvasta pelosta, onko rahaa ensi vuodelle jatkaa hyvän ja objektiivisen journalismin tekemistä. Ennen tätä Yle-lakia nimittäin Yle joutui sopeuttamaan omaa toimintaansa ja henkilökuntaansa, ja tämä tapahtui muutama vuosi ennen kuin oli tämä lehdistön massiivinen muutos myös käynnissä.

Toisin nyt kuitenkin tuossa kävi, syynä nämä indeksit, ja sen takia, että tässä uudessa kentässä pystyttäisiin takaamaan Ylen objektiivinen tiedonvälitys ja tasapuolinen tiedonvälitys koko maassa, olisi äärimmäisen tärkeää, että ihan vakavasti nytten keskustellaan ja otettaisiin esille asia, millä pystyisimme siirtämään Yle-rahoituksen kehyksen ulkopuolelle.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Myönnän vielä seuraavat vastauspuheenvuorot: Heinonen, Alatalo ja Heinäluoma. Sen jälkeen istunto keskeytetään.

13.29 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Jos edustaja Harakan mielestä kaikki Ylessä on hyvin ja sitä on kehitetty riittämiin, niin mikäs siinä. Itse puhuin siitä, että pitää elää ajassa ja uudistaa, kun uudet jakelukanavat tulevat koko

Pöytäkirja PTK 93/2016 vp

ajan entistä laajemmin käyttöön. Eli enää tällaista aikaan ja paikkaan sidottua tarjontaa ei ehkä ole syytä vahvistaa, vaan nimenomaan sitä joustavuutta, että ne ovat kaikkien ihmisten saavutettavissa.

Ja kun tätä istuntoa on tänään poikkeuksellisesti seuraamassa myös perheeni pienempiä, niin täytyy kehuja antaa Pikku Kakkoselle: tämäkin aamu alkoi mukavissa tunnelmissa isän ja lapsen kanssa Pikku Kakkosta katsoessa. Sellaista ohjelmatarjontaa, mitä ei muualla maailmassa tehdä, tehdään nimenomaan täällä lasten ja nuorten saralla, ja siitä haluan erityisesti kiitosta antaa.

Pidin hyvänä sitä, että edustaja Kivelä, joka on Ylen hallintoneuvoston puheenjohtaja, nosti esille tämän nimikysymyksen. Vaikka sille osa tuolta salin vasemmalta reunalta naureskelikin, (Puhemies koputtaa) että onko se iso kysymys, niin ehkä se on tällainen hyvä kysymys käydä vielä kertaalleen läpi.

13.31 Mikko Alatalo kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todella on tärkeää, että Yleisradio on uutisilla verkossa mukana, vaikka kaupallinen media tietysti on ollut hyvin kriittinen tätä kohtaan.

Kiinnittäisin huomiota siihen, että televisio ja tietokonehan tavallaan yhdistyvät koko ajan. Kyllä meille tärkeitä edelleen ovat perinteiset lastenohjelmat, esimerkiksi Pikku Kakkonen ja BUU-klubben, ja kyllä minä uskon siihen, että silti myös tällainen perinteinen television katselu on olemassa. On toki totta, että se ehkä siirtyy tällaiseen ajattomaan katseluun sillä tavalla, että voidaan tilata näitä ohjelmia siihen aikaan, kun itselle sopii.

Mutta erityisen tärkeänä näen kyllä tämän Yleisradion toimimisen verkossa. Ylen Areenahan on loistava kansallinen arkisto. Kaikki se, mitä siellä on, se säilyy jälkipolville, ja näen sillä erittäin suuren arvon. Sitä toki voidaan miettiä, voisiko kaupallinenkin puoli sitten hyödyntää sitä jotenkin paremmin, mutta erittäin suuri kansallinen muisti on siellä Ylen arkistoissa.

13.32 Eero Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tarpeellinen, hyvä keskustelu. Haluan erityisestikin kiittää edustaja Salolaisen puheenvuorosta, siinä asiat nähdään valtiomiesluokan tavalla isossa yhteydessä Yleisradion asemaan ohi poliittisten suhdanteiden.

Mutta sitten huomioni kyllä kiinnittyi siihen, että kun tätä nykyisen varapuhemies Satoen johtaman työryhmän työtä on täällä kehuja ja annettu sille tunnustusta, niin nyt laskeutui kyllä kummallinen hiljaisuus tämän kehysasian ympärille. Sen työryhmän ison linjan, tärkeän linjan osa ja myös yksi kompromissin tärkeä tekijä oli se, että Yle on kehysen ulkopuolella, ja tänne on tullut täydellinen hiljaisuus hallituspuolueiden edustajien kommentoissa, että kukaan ei lausu tästä yhtään mitään. Tässä tulee vähän tällainen orwellmainen olo, että on yksi asia, joka on pois tästä, ja sitten katsellaan jonnekin katsomoon, että ei ole ikään kuin tietoa, mitä tälle asialle aiotaan tehdä, miksi tätä työryhmän tärkeätä ehdotusta ei ole toteutettu.

Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin.

Pöytäkirja PTK 93/2016 vp

4. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 4.10.2016 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.33.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola